

**רע"פ 1438/21 - אביב דוקטורוביץ נגד מדינת ישראל, המתلون
(משפחה המנוח לעניין רכיב, הפיצויים)**

בבית המשפט העליון

רע"פ 1438/21

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

ה המבקש:

אביב דוקטורוביץ

נגד

המשיבים:

1. מדינת ישראל
2. המתلون (משפחה המנוח לעניין רכיב הפיצויים)

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז מרכז-lod בעפ"ת 20-08-6894 מיום 17.1.2021 שניתן על ידי סג"נ י' שפסר והשופט עמית א' יעקב והשופט ש' בורנשטיין

עו"ד דמיטרי קרייביצקי; עו"ד אלון גروس

בשם המבקש:

החלטה

לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז מרכז-lod (סגן הנשיא י' שפסר, השופט העמית א' יעקב והשופט ש' בורנשטיין) בעפ"ת 20-08-6894 מיום 17.1.2021, בגדדו נדחה ערעור המבקש על הכרעת הדין וגור הדין של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (השופטת ל" שлизנגר שמא) בגם"ר 10847-03-17 מיום 29.10.2019 ומיום 2.7.2020 בההתאמה.

עמוד 1

על פי המתואר בכתב האישום, המבוקש, אשר היה במועד האירוע בגדר "נוג חדש", נוג ברכבו בנסיבות של 105 Km"ש לפחות, העולה על פי שתיים מהמותר, בדרך עירונית שבה שלושה נתיבים כשבה לשדה הרניה לפני הילמרחק 100 מטרים לפחות, ולפניהם צומת מרומזר הכלול מעבר חציה. בהגיעו לצומת, "טור כדי נהיגה פרועה ומסוכנת", עקף מימין שני רכבים בשני הנתיבים השמאליים בכביש, פגע בהולך רגל שחזקה את הכביש שלא מעבר חציה, למרחק של כ-41 מטר מהצומת, איבד שליטה על רכבו, ולבסוף פגע בעמוד תאורה ורכבו התהפרק על צידו.

כתוצאה מהתאונה הולך הרגל "הוטח" על הכביש, ולמחרת נפטר מפצעיו.

בשל מעשים אלו יוחסה למבוקש עבירה של גרים מוות בנהיגה רשלנית לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

3. בהכרעת דין, הרשיע בית משפט השלום לתעבורה את המבוקש במינוס לו, לאחר שמייעת עדויות וחווית דעתמומחים הן מהתביעה והן מההגנה. נקבע, בין היתר, כי המבוקש אכן נסע בנסיבות העולה על פי שתיים מהנסיבות המותרת; עקף מימין את שני הרכיבים שהאטו בכביש בסמוך לצומת טור "נהיגה פרועה ומסוכנת"; וכי "נהיגה זהירה, הולמת את תנאי הדרך, הייתהאפשרת לנאים [לմבוקש - י' א'] ... לעזר לחוטין את רכבו או למצער למתן את עצמת הפגיעה" ולמנוע את תוצאותיה הקטלניות של התאונה.

4. בגזר דין, עמד בית משפט השלום לתעבורה על הפגיעה בערך העליון של שמירה על חי אדם שנגרמה כתוצאה מרשנותו של המבוקש, וציין כי מדיניות הענישה הנוגעת בעבירה זו כוללת מאסר בפועל בגין סורג ובריח.

בית המשפט התחשב בנסיבות האישיות של הנאשם, בגילו הצעיר, בליך אחוריו על המעשה וכן ברשותו התרמת של המנוח אשר חזה את הכביש שלא מעבר חציה. יחד עם זאת, הודה כי "אין להעדייף צערו של זה על צער אובדן חי אדם ולהסתפק בענישה קלה בלבד"; וכי רשלנות המבוקש במקרה דנן מצויה "ברף הגבוה".

לאור מכלול שיקולים אלוגזר בית המשפט השלום לתעבורה על המבוקש עונשים של 12 חודשים מאסר בפועל; 10 חודשים מאסר על תנאי, לבסוף עבירה של גרים מוות ברשלנות או עבירה של נהיגה בזמן פסילה, למשך 3 שנים; 10 שנות פסילת רישוי בפועל; קנס בסך 5,000 שקלים; ופיוצי למשפחה המנוח בסך 5,000 שקלים.

5. ערעוורו של המבוקש על ההחלטה הדין וגזר הדין נדחה בפסק דין של בית המשפט המחוזי.

נקבע כי אין מקום להתערב בקביעותיו העובדות של בית משפט השלום, אשר בחר בראוי את הראות שהובאו בפניו, ובדין הרשיע את המבוקש בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

אשר לגור הדין, נקבע כי במקרים לב לדרגת הרשלנות הגבוהה אורה יש לייחס לבקשתו ולמדיניות הענישה הנהוגת, אין להטערב בעונש שהוטל עלי, וזאת מוביל להתעלם מכלול נסיבותיו האישיות כפי שהובאו בתסaurus שירות המבחן וממצבו הנפשי בעקבות התאונה.

6. מכאן הבקשה שלפני, במסגרת משיג המבחן, בעיקרו של דבר, על קביעותיה העובדות של הערכאות הקודמות ועל חומרת העונש שנגזר עליו; וטוען כי בקשרו מעוררת סוגיות עקרוניות החורגות מעניינו הפרטני באופן הצדיק מתן רשות ערעור.

7. דין הבקשה להידחות.

הלה היא כי רשות ערעור ב"גלאול שלישי" תינתן במקרים חריגים במסגרת מעלתה הבקשה שאליה עקרונית החורגות מעניינו הפרטני של המבחן, או במקרים בהם עולה חשש לאי-צדק או עיוז דין שיגרם לבקשתו. זאת ועוד, רשות ערעור המופנית כלפי חומרת העונש תינתן במקרים חריגים בלבד, שבهم העונש אשר נגזר על המבחן סוטה בצורה מהותית ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים (רע"פ 21/2021 בורשטיין נ' מדינת ישראל (21.3.2021)).

טענות המבחן ביחס להכרעת הדין, שנדונו בפירוט ונדחו על ידי הערכאות הקודמות, מופנות כלפי קביעות שבעובדת אשר אין זו דרך של ערכאת הערעור להטערב בהם - קל וחומר במסגרת ערעור ברשות ב"גלאול שלישי". ממילא, טענות אלו מזוקדות בנסיבותיו הפרטניים של המבחן, ואין בהן כדי להצדיק מתן רשות ערעור.

8. אשר לעונש שנגזר על המבחן - הרי שאינו סבור כי הוא חמוץ כלל ועיקר.

כפי שהדגשתי לא אחת, נהייה רשלנית המובילה לקיפוח חי אדם מצריכה ענישה מוחשית ומרתיעה לאור חומרתה הרבה, הכוללת בין היתר מסר בפועל לאחרי סורג ובריח (רע"פ 20/2010 גנון נ' מדינת ישראל (25.3.2010)).

במקרה דנן, המבחן נהג ברשלנות חמורה תוך נסעה במהירות מופרצת וסיכון משתמשי הדרך. למרות שניתן היה להבחן בנהגים אחרים המתאים בסמוך לצומת - המשיך בשלו ונסע במהירות גבוהה בהרבה מן המותר תוך שעקב רכבים מימיין, באופן שהביא לבסוף למותו של המנוח, אשר ניתן היה למנועו אילולא התרשל המבחן.

התנהלות חמורה זו ונסיבות הקטלניות מצדיקות ענישה הכוללת מסר לאחרי סורג ובריח - וממילא אין בעונש שנגזר על המבחן כדי להצדיק רשות ערעור.

9. אשר על כן, הבקשה נדחתת.

ניתנה היום, כ"ג בניסן התשפ"א (5.4.2021).

שפט
